

Vanmiddag onthulling in de Assenstraat

Herdenkingstempel bewaart Duimel voor nageslacht

(Door Arvid van der Wolf)

DEVENTER- De ijdelste wethouder van het Deventer college, Bernard Duimel, heeft het eindelijk voor elkaar gekregen: hij zal in beeld worden bewaard voor het nageslacht. Ja, misschien wel voor de eeuwigheid. In vol ornaat prijkt de beeltenis van de bebrilde autoriteit op een bijzonder herdenkingsteken, dat vanmiddag is onthuld ter gelegenheid van de afsluiting van de restauratie van de Assenstraat.

Naar een idee van de Deventer architect H. Rademaker, die de restauratie in de Assenstraat heeft begeleid, is boven een poortje aan de oneven kant van de Assenstraat een Griekse tempel uitgebeeld, die symbolisch vol staat met figuren die op een of andere wijze een bijzondere rol hebben gespeeld bij de restauratie.

Afgrond

„Een restauratie die op het nipper-tje uitgevoerd kon worden,” verzucht architect Rademaker. „De Assenstraat is letterlijk langs de rand van de afgrond gegaan.” Levendig kan hij zich in de jaren zeventig nog de discussies herinneren over verbreding van de Assenstraat. Aanvankelijk was het de bedoeling dat de straat zo breed zou worden dat er zelfs een stadsbus zou kunnen rijden. Aan de westzijde van de straat zou volgens de toenmalige plannenmakers een groot bejaardentehuis moeten verrijzen en een aantal historische gevels moeten worden gesloopt of verplaatst.

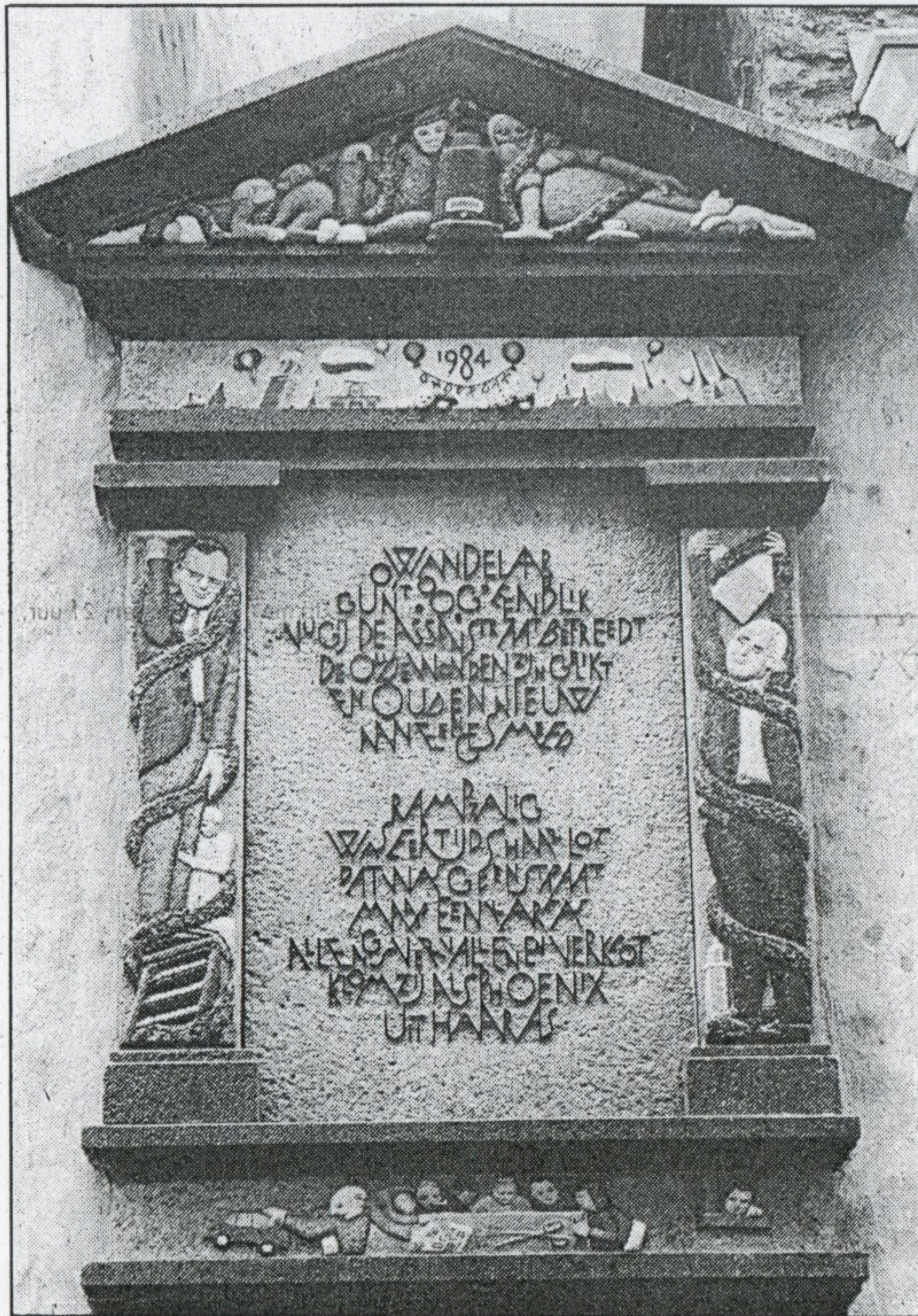
Een van de 'hoogtepunten' in de

decennia slepende discussie was een felle strijd binnen het college van B en W tussen de wethouders Moester (die sloop van de verpauperde panden op een gegeven moment onontkoombaar achtte) en Duimel over verlegging van de rooilijn in de Assenstraat. Duimel wist uiteindelijk te voorkomen dat de Assenstraat kaal geslagen zou worden. Later nadat hij in het college zijn regime kon laten gelden over de binnenstad heeft Duimel bijgedragen aan definitieve herbouw van de Assenstraat.

Conserveren

Rademaker brengt in herinnering dat rond 1978 iets heel belangrijks is gebeurd, waardoor de Assenstraat-panden in feite behouden zijn gebleven. Monumentenzorg stelde toen een krediet van enkele tonnen beschikbaar voor het tijdelijk conserveren van een aantal panden. En dat is toen razendsnel gebeurd. Rademaker: „Ir. H.Th. Dijkstra van monumentenzorg was de man die zijn dienst ervan wist te overtuigen dat we nog een keer moesten proberen te behouden wat in de Assenstraat lag te verkommeren, in de hoop dat op een later tijdstip het onmogelijke nog bereikt zou kunnen worden en dat definitief herstel toch nog binnen bereik zou komen.”

Het is daarom niet voor niets dat ir. Dijkstra is uitgebeeld op een van de pilasters ofwel Kariatiden van de nu uitgebeelde tempel in de Assenstraat. Dijkstra stut het dak van de tempel en behoedt als het ware het gebouw voor instorten. Hetzelfde doet wethouder Bernard Duimel, die staat afgebeeld

Het tempeltje in de Assenstraat, links op de pilaster Duimel, rechts Dijkstra. Onder een gezelschap, dat het huidige college van B en W zou kunnen voorstellen.

op een andere pilaster. Maar... er is een markant verschil met Dijkstra: Duimel kan er niet helemaal zelf bijkomen. Hij heeft een trapje nodig. En... hij wordt ondersteund of vastgehouden door een jongeman die aan zijn broek hangt.

Danst deze knaap letterlijk naar zijn pijpen? Houdt hij de wethouder op het trapje overeind? Is hij Duimel's steun en toeverlaat? Mo-

gelijk wordt hiermee Duimel's meest toegewijde ambtenaar Henk Boesenkool bedoeld.

Huiselijk

Onder het Dak van de tempel ligt een gezin vredig bijeen bij de kachel. Het is duidelijk: er kan weer gewoond worden aan de Assenstraat. Het is er weer veilig, hui-

selijk, gezellig. Het dak van de tempel symboliseert de woningbouwvereniging die het heeft aangedurfd met de ingrijpende restauratie in zee te gaan. De naam van deze vereniging: Onder Dak. Aan de voet van de tempel is een gezelschap afgebeeld dat bezig is, onder het kritisch toeziend oog van een mannetje achter een raampje, te vergaderen over een verknipt stuk papier. Een van hen duwt ondertussen een auto weg. Weg met het blik uit de Assenstraat. Wordt met dit uit zes mannen en een vrouw bestaande gezelschap het huidige college van B en W bedoeld? Rademaker, de grote ideënaandragers, voor het project, zwijgt hier (nog) in alle talen. Mogelijk heeft de architect hier een persoonlijke grap laten uitbeelden.

Onder de basis van de tempel zijn tenslotte twee mannen in elkaar overlappende driehoeken (een zogenoemd Timpanon) afgebeeld. Zij symboliseren de vaklieden die de Assenstraat hebben herbouwd en die letterlijk aan de basis staan van het bouwwerk.

In het hart van de tempel is een gedicht opgenomen van de Deventenaar Jos Paardekoper. Het is een zogenaamd Acrostichon ofwel naamvers. De eerste letters van een aantal opeenvolgende zinsneden vormen een woord of woorden. In dit geval komt het Acrostichon uit op de naam Onder Dak. Het tempeltje in de Assenstraat is in opdracht van Onder Dak gemaakt door de Amsterdamse kunstenares Licy Nijland.

De beeltenis van Duimel op het tempeltje roepen herinneringen op aan de pogingen van het college in 1980 zich te laten vereeuwigen op een 'statieprotret' in het stadhuis. Na smalende reacties vanuit de politiek werd het schilderij op het laatste moment afgelast. Duimel heeft het zonder enig rumoer nu in feite veel beter voor elkaar. Hij staat er, gewild of ongewild, in de huidige pose als enige van het college in vol ornaat op. Hij hoeft de aandacht van de komende generaties voor een stukje geschiedenis van het Deventer stadsbestuur dus niet te delen met zijn collega's.

Deventer Dagblad 26 sept, 1985